

АКАТИСТ ПРЕПОДОБНОЈ МЕЛАНИЈИ РИМЉАНКИ
18. /31. децембар

Кондак 1.

Теби, изабраној невести Христовој, која си презревши царске палате пошла са љубављу да служиш Богу, похвални песмопој уносимо, просећи молитвеног заступања твога пред престолом Пресвете Тројице, како би, ослободивши се од беда и ропства греховног могли да ти кличемо: Радуј се, света Меланија, милостива невесто Христова!

Икос 1.

Творац Небеских Сила, пожелe да кроз тебе, света Меланија, покаже да је и богаташу могуће ући у Царство Небеско, јер ти све имање своје подели сиромашнима и убогима, и узевши Крст свој пође за Христом. За пропадљиво земаљско благо ти си наследила непропадљиво Небеско, поставши величанствени пример милосрђа и доброте. Зато ти кличемо овако:

Радуј се, Небочежњива Христова невесто!
Радуј се, јер постаде блажена, будући да беше милостива!
Радуј се, јер ниси више живела ти, него Христос у теби!
Радуј се, јер си продала све имање своје, узела Крст свој и пошла за Господом!
Радуј се, јер си смерно пред Господом главу приклонила!
Радуј се, јер си у миру Божије благодати пронашла покој души!
Радуј се, јер си милосрђем врата Раја отворила!
Радуј се, јер ти је ум непрестано био на Небесима!
Радуј се, јер си заволела еванђељско сиромаштво!
Радуј се, јер си са умиљењем призивала Име Божије!
Радуј се, света Меланија, милостива невесто Христова!

Кондак 2.

Племенити родитељи твоји, света Меланија, мада беху угледни и богати, јер отац твој беше један од највећих сенатора царских, беху и добри Хришћани, па те због тога васпиташе у побожности и чистоти, учећи те да непрестано кличеш: Алилуја!

Икос 2.

Љубивши Господа Христа свим срцем, ти када одрасте, света Меланија, зажеле да девичанство своје сачуваш беспрекорним. Али пошто беше јединица, родитељи те удадоше против твоје воље, и ти са тугом прихвати тај брак. Зато прими ове речи хвале:

Радуј се, добрих родитеља добри плоде!
Радуј се, јер Христа љубљаше свим срцем својим!
Радуј се, јер у Господу сав смисао живота гледаше!
Радуј се, јер си кроз творевину Творца спазнавала!
Радуј се, јер си скрушено стајала пред величанством Божијим!
Радуј се, јер си све заповести Господње испунила!
Радуј се, јер си у Божијем миру свој мир пронашла!
Радуј се, јер си изабрана да будеш светлост свету!
Радуј се, јер си неисказаном љубављу волела све људе!
Радуј се, света Меланија, милостива невесто Христова!

Кондак 3.

Иако беше чедна и чиста, света Меланија, живећи у благословеном браку, ти мољаше свога младог супруга Апинијана, да живите и без телесних веза, обећавши да ћеш му због тога поклонити све своје имање. Али он на то не пристаде, и ти вапијући запева: Алилуја!

Икос 3.

Не желећи да те повреди, јер те је силно љубио, твој супруг, света Меланија, рече да он жели да добијете благословено чедо, па ћете онда живети у уздржању. Ти пристаде на то, и ви добисте дивну ћерку, коју заветова Богу уместо себе. Зато ти појемо овако:

Радуј се, целомудрена Христова невесто!
Радуј се, јер си жарко љубила девственост и чистоту!
Радуј се, јер иако у браку беше, живљаше беспрекорно!
Радуј се, јер беше кротка као јагње!
Радуј се, јер се испуни безбројним врлинама!
Радуј се, јер си као светла свећа љубављу горела!
Радуј се, јер у свему испуњаваше Закон Господњи!
Радуј се, јер си душу своју положила за ближње!
Радуј се, јер си се уподобила мудрим дјевама!
Радуј се, света Меланија, милостива невесто Христова!

Кондак 4.

А када други пут роди сина, и он убрзо умре, ти се веома разболи, света Меланија, и рече мужу да ће ти Бог подарити здравље, ако од сада будете живели у брачној чистоти. Силно те љубећи, он се заветова пред Богом да ће живети с тобом без телесних веза. И заиста, ти брзо оздрави, јер ти је Свевишњи помогао да испуниш своју заветну жељу целомудрености, па од радости запева: Алилуја!

Икос 4.

Убрзо потом умре и ћерка твоја, света Меланија, отишавши Господу као дивни изданак дјевства, и муж твој увиде да вас Бог заиста призива да живите у чистоти и уздржању. И тако ви, после телесног, ступисте у духовно, натприродно супружанство, подстичући једно друго на врлине, подвизавајући се у посту, молитви, трудовима и умртвљивању тела. Зато те хвалимо овако:

Радуј се, јер деца твоја као Анђели одоше са овога света!
Радуј се, јер је Бог чудесно испунио твоју жељу ка телесној чистоти!
Радуј се, јер си мудро ка непорочном животу мужа привела!
Радуј се, јер си ревностно и са љубављу прослављала свете Христове!
Радуј се, јер си и сама света постала!
Радуј се, јер си се одрекла себе, да би Господа Христа задобила!
Радуј се, јер си телесне страсти угасила благодаћу Божијом!
Радуј се, јер си прихватила позив Божији ка спасењу!
Радуј се, јер си духом провидела тајне Божије!
Радуј се, јер ти срце гораше за Небеским Жеником!
Радуј се, света Меланија, милостива невесто Христова!

Кондак 5.

Од тога времена тебе обузе још јача жеља ка Небеским лепотама, и ти, света Меланија, омрзе свет и све што је у њему. Ти реши да оставиш све, побегнеш тајно са мужем својим и да се замонашите, како би свим бићем својим могла да појеш: Алилуја!

Икос 5.

Али пошто си имала заиста огромна богатства, ти мораше да останеш још неко време у Риму, како би могла да продаш толика имања, и да све раздаш убогим и сиромашнима. И од тада ти, света Меланија, постаде мужу своме наставница и путовођа на путу Господњем, будно пазећи да вас ништа од овога света не обузме и зароби. Због тога прими од нас ове речи хвале:

Радуј се, јер због чежње своје ка Христу понесе многе поруге од ближњих!
Радуј се, милосрдна дародавко сиромашних!
Радуј се, добротворе многих цркава и манастира!
Радуј се, јер си у свету монашки живела!
Радуј се, јер си многе на пут спасења привела!
Радуј се, јер си постом и молитвом умрвила тело своје!
Радуј се, јер си душу за Господа вечно привезала!
Радуј се, јер си безбројна блага земаљска Богу преко сиромашних подарила!
Радуј се, јер се молиш Богу за душе наше!
Радуј се, света Меланија, милостива невесто Христова!

Кондак 6.

Када ти, света Меланија, продаде имања своја у Италији, твоји прилози као реке потекоше у многе земље, Месопотамију, Сирију, Египат, Палестину, црквама, манастирима, болницама, сиротима, сужњима, и из благодарних уста њихових брујала је благодарна песма: Алилуја!

Икос 6.

После тога, ти се, света Меланија, упутити на Сицилију, да продаш и тамошња имања, а и да посетиш блаженог епископа Павлина, духовног оца свога. А за то време варвари наподоше Рим, опустошивши га огњем и мачем. И показа се да ти добро учини што продаде имања и подели их као милостињу, јер би ионако пропала. Зато ти кличемо:

Радуј се, јер смело пред Господом стојиш!
Радуј се, јер са мудрим дјевама другујеш у Царству Небеском!
Радуј се, јер са Анђелима прослављаш Господа на Небесима!
Радуј се, јер си победила природу људског тела!
Радуј се, јер си Господа свим срцем прослављала!
Радуј се, јер си се уподобила еванђељском купцу скупocenог бисера!
Радуј се, јер си Господа Христа свим срцем љубила!
Радуј се, јер си и мајку своју на пут спасења привела!
Радуј се, јер си све друге сматрала бољим од себе!
Радуј се, света Меланија, милостива невесто Христова!

Кондак 7.

Ти, света Меланија, убрзо пође лађом ка Картагини у Либији, али Божијим промислом, пристаде уз неко острво које варвари опљачкаше и поробише многи народ, тражећи за њега велики откуп. И ти из богатих ризница својих плати откуп варварима, а народ када се врати из ропства од радости благодарно запева: Алилуја!

Икос 7.

Дошавши у Картагину, ти, света Меланија, учини многу милостињу, дајући прилоге црквама и манастира, збрињавајући убоге и болесне. Ти се настани у малом месту Тагаста, јер тамо беше епископ Алимпије, пријатељ блаженог Августина, који те усаветова мудро у духовном подвигу, и ти га од срца заволе. Украсивши цркву његову, ти подиже два манастира, мушки и женски, богато их обдаривши. Зато ти овако кличемо:

Радуј се, јер многе монашке обитељи подиже и устроји!
Радуј се, јер грубу власеницу тајно носаше испод хаљина!
Радуј се, јер гораше благодаћу Духа Светога!
Радуј се, јер достиже савршено бестрашће!
Радуј се, јер се удостоји неисказаних блага Небеских!
Радуј се, јер те прослављају и на Небу и на Земљи!
Радуј се, јер овај свет беше мртав за тебе!
Радуј се, јер си истински схватила тајну живота!
Радуј се, јер си све своје овоземаљско дала, да би Христа задобила!
Радуј се, света Меланија, милостива невесто Христова!

Кондак 8.

Узраставши у Господу, ти, света Меланија, обучаваше себе све строжијем и строжијем посту и уздржању. Спочетка си јела сваки други дан, па сваки трећи, а онда јеђаше само суботом и недељом. Твоја најслађа храна беше непрестано слављење Бога, песмом: Алилуја!

Икос 8.

Пошто имаше красан рукопис, ти, света Меланија, преписиваше духоносне књиге, а новац добијен за њих си одмах раздавала сиротињи. А када би ти се руке замориле, читаше Свето Писмо, Стари и Нови Завет, које си имала обичај да три пута годишње целе прочиташ. А спаваше на бедној крпи на земљи само по два сата ноћу. Таквим животом задоби многе младиће и девојке за веру Христову, и за чување непорочног дјевства. Зато ти уносимо ове речи благодарности:

Радуј се, јер тешки подвиг узе на нежно тело своје!
Радуј се, јер си га умртвила строгим постом и неспавањем!
Радуј се, јер си палу човечију природу у себи преобразила!
Радуј се, јер си на молитви горела као неугасива свећа!
Радуј се, јер си са анђелским светом беседила!
Радуј се, јер беше гладна и жедна правде Христове!
Радуј се, јер и данас многе монахиње носе свето име твоје!
Радуј се, јер си демонске стреле одбијала молитвом и сузама!
Радуј се, јер си непрестано у срцу имала свети страх Божији!

Радуј се, света Меланија, милостива невесто Христова!

Кондак 9.

После седам година, ти, блажена Меланија, пожелe да видиш велике светиње у Јерусалиму. Успут сврати у Александрију да посетиш светог Кирила, архиепископа александријског. Добивши многе духовне поуке од њега ти заплочи лађом за Јерусалим. И када угледа свети град, од радости запева: Алилуја!

Икос 9.

Ни Анђели Небески не могу опевати радост твоју када прође стопама којим је Сам Господ наш Исус Христос прошао, и када уђе у Свети Гроб Његов, где сузама обли свети камен на коме лежаше Његово тело. Многе си ноћи ту провела, плачући, метанишући, грлећи и целивајући то свето место, у мислима љубећи Самога Господа, Који је добровољно претрпео страдања ради спасења нашега. Зато и ми, плачући заједно са тобом, овако говоримо:

Радуј се, јер си са молитвеним сузама обливала Свети Гроб Господњи!

Радуј се, јер си једино желела да се уподобиш Господу Христу!

Радуј се, јер си све еванђељске заповести прилежно испуњавала!

Радуј се, јер си уздржањем превазишла многе подвижнице!

Радуј се, јер си многе сузе пролила, да би душу очистила!

Радуј се, јер си херувимски стражила над помислима својом!

Радуј се, јер си непрестано у молитви пребивала!

Радуј се, јер си блењем умртвљивала тело своје!

Радуј се, јер си распела себе свету и страстима!

Радуј се, света Меланија, милостива невесто Христова!

Кондак 10.

После неког времена, ти, света Меланија, отиде у Египат да обиђеш оце пустињаке и послужиш им имовином својом. Од светих отаца, са духовним братом својим Апинијаном, ранијим супругом, се напајаше као пчела духовним медом, сабирајући Богонадахнуте речи њихове у чисто срце своје, које непрестано слављаше Господа, песмом: Алилуја!

Икос 10.

Вративши се у Јерусалим, ти се, света Меланија, настани на Маслинској гори, у кући коју сагради мајка твоја. Тада се ти затвори у једну тесну одају, и четрнаест година проведе у добровољном затвору, непрестано се молећи Богу. А када слава о теби порасте, ти изађе у свет, и основа манастир са деведесет монахиња, водећи их узаном стазом спасења. Али ти не хтеде да им будеш игуманија, него им свима служаше као робиња. Због такве смерности твоје, овако ти певамо:

Радуј се, смерна послушнице Господња!

Радуј се, јер као светли град на гори сијаше!

Радуј се, јер многе девственице призва ка спасењу!

Радуј се, јер само Бог зна све подвиге твоје у побожности!

Радуј се, јер на молитви као Анђеол Небески стајаше!

Радуј се, јер си достигла бестрашће!

Радуј се, јер си извојевала победу над ђаволом!
Радуј се, јер си вољу своју покорила вољи Божијој!
Радуј се, јер си монахиње своје учила чистоти, љубави и смирености!
Радуј се, света Меланија, милостива невесто Христова!

Кондак 11.

Ти, света Меланија, подиже дивну цркву у твом манастиру, а духовни брат твој Апинијан се убрзо престави у Господу у монашком чину. После тога, ти подиже и један мушки манастир, продавши и последње имање своје, оставши без икаквог земаљског блага, али срећна што си све Богу подарила, па запева: Алилуја!

Икос 11.

Добивши позив од свога стрица из Цариграда, који беше незнабожац, ти, света Меланија, по савету духовних отаца пође да га обиђеш. Тамо те и цар, и царица, и патријарх Прокло радосно дочекаше. А стриц, после Богонадахнутих речи твојих поверова у Господа Христа и крсти се. А и многи који беху присталице Несторијеве јереси, после Богомудрих савета твојих вратише се вери Православној. Зато те величамо овако:

Радуј се, Богомудра заштитнице истините вере Христове!
Радуј се, јер многе душе поврати са пута погинули на пут спасења!
Радуј се, јер апостолски проповедаше Христово Еванђеље!
Радуј се, јер си и мужа свога монаштву привела!
Радуј се, јер си сву љубав своју Христу Богу предала!
Радуј се, јер си земаљску мудрост заменила Небеском премудрошћу!
Радуј се, јер си у свему била послушна Богомудрим Оцима Цркве!
Радуј се, јер си непоколебљиво била верна Господу!
Радуј се, јер нас молитвама својим спасаваш од вечне смрти!
Радуј се, света Меланија, милостива невесто Христова!

Кондак 12.

Пред крај живота Господ ти је, света Меланија, подарио и дар чудотворства. Царици Евдокији, чија си духовна мајка била, исцели тешко болесну ногу; из једне младе жене изагна злог духа који је до саме смрти довео; а једну бремениту жену, којој дете беше умрло у утроби, не могући се породити, ослободи мука, и она се лако породила. И сви они слављаше Бога, појући: Алилуја!

Икос 12.

Провидевши одлазак свој Господу, ти, преподобна Меланија, још једном обиђе света места у Јерусалиму, Витлејему и Галилеји. Монахиње твоје чувши да их напушташ, плакаше горко, али их ти утеши у Господу. Причестивши се Светим Тајнама Христовим, после малих болова, пред крај изговори: “Како Господ благоизволи, тако и би” - па предаде милостиву душу своју у руке Божије. Дивећи се светом животу твоме, славио те анђелском песмом:

Радуј се, јер си се добротом Анђелима уподобила!
Радуј се, јер те је Господ и чудотворства удостојио!
Радуј се, јер ти је Бог открио кончину твоју!

Радуј се, неисцрпна ризницо милости!
Радуј се, јер се у срцу твоме настанио Сам Господ Христос!
Радуј се, јер си стекавши савршено смирење, све сматрала бољим од себе!
Радуј се, јер си имала срце скрушено и потиштено!
Радуј се, јер си и најмањи грех истинским покајањем чистила!
Радуј се, Небеска заштитнице оних који те молитвено поштују!
Радуј се, света Меланија, милостива невесто Христова!

Кондак 13.

О, света Меланија, милостива слушкињо Господња, нека ове молитвене речи, због недостојности наше, не прођу мимо тебе, него се сажали на нас, и молитвама својим Богу, испроси нам опроштај грехова, и спасење у вечности, како би могли радосно да кличемо: Алилуја!

(Овај кондак се чита три пута, па затим поново: икос 1. и кондак 1. и онда молитва, на крају.)

Молитва

О, света Меланија, светла свећо Христова, узвишени примеру врлине и побожности, милостива дародавко Божијих добара, молитвенице за грехе наше, ти си све земаљско богатство које ти је Бог подарио, Богу и вратила, делећи милостињу убогима и обнављајући цркве и манастире, поставши редак пример еванђељског милосрђа. Како је срце твоје било чисто и непорочно, како те ништа од овога света није саблазнило, како си презрела све пропадљиво, да би у славу Божије непропадљивости ушла светом душом својом.

А ми, који немамо ни хиљадити део од онога богатства које си ти имала, тако смо се везали за њега, и нећемо да га презремо, већ га себично и сладострасно чувамо за вечну погипао своју. Како је то безумно. Поклонити срце томе незнатном трулежном благу, а занемарити небројена и неисказана блага Небеска. О, помози нам милостива светитељко Господња, да и ми ове две лепте наше ставимо пред Господа, а не да их себично чувамо за себе. Јер кажу, да многе врлине доводе до врата Раја, али да их милостиња отвара.

О, света Меланија, нека се молитвама Господу твојим растопе окамењена срца наша, како би из себе избацили себичност и саможивост, како би могли да узрастамо у свим врлинама које се захтевају од оних који би хтели да буду Христови. Јер тек када се одрекнемо себе, када презремо себе и све оно што нам је Господ подарио да управљамо њиме, сва блага земаљска наша, уселиће се у нас благодат Божија, уселиће се у наша срца Сам Бог. И тек тада ћемо моћи, уз Божију помоћ, да се чистимо од сваке нечистоте, и од оне за коју знамо, и од оне за коју нисмо ни свесни да је у нама, тек тада ћемо почети да се пењемо лествицом спасења. О, помози нам, милостива слушкињо Христова, да се преобразимо, да се боримо против свих ђавола који су се настанили у нама, и који нас неће тек тако, без борбе, напустити. Помози нам да више никада не пожелимо оне варљиве саблазни овога света, већ да све своје донесемо пред ноге Божије, и да смерно просимо милост и опроштај свих грехова наших.

И да као еванђељска блудница, сузама обливамо пречисте ноге Христове, како би чули оне Његове сладосне речи: Опраштају вам се греси ваши. И да тако, у смерном покајању чекамо крај овога живота, како би са надом прешли у свет духова, где је

радост неисказана, и где сви становници Неба, непрестано славе Пресвето Име Божије, Оца и Сина и Светога Духа, и сада и увек и у све векове векова. Амин.

Акатист написао: Мирко И. Нанић